บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กกศ.รร.นฝ.ยศ.ทอ. (โทร.๒–๒๙๐๗)

ที่ ..... **วันที่** ๒๕ ม.ค.๖๗

เรื่อง ขอส่งบทความวิชาการ

เรียน หก.กกศ.รร.นฝ.ยศ.ทอ.

๑. ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา ยศ.ทอ. มาตรฐานที่ ๒ ได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้ ๒.๒ ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ และคำแนะนำจากผลการตรวจของ คณก.ตรวจประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ รร.นฝ.ฯ ให้มีการส่งเสริมการเขียนบทความทางวิชาการของบุคลากร รร.นฝ.ฯ นั้น

๒. ตามข้อ ๑ ดิฉันขอส่งบทความทางวิชาการ เรื่อง “Directed-Energy Weapons : form star war to the future weapons” ซึ่งได้เขียนร่วมกับ น.ท.สุเชาว์ อุดชาชน ตำแหน่ง หัวหน้าแผนก ๕ กองข่าวกรองการเฝ้าตรวจและลาดตระเวน สำนักข่าวกรอง กรมข่าวทหารอากาศ และได้ตีพิมพ์ในหนังสือข่าวทหารอากาศ ปีที่ ๘๓ ฉบับที่ ๑๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ (ตอนที่ ๑/๒) และหนังสือข่าวทหารอากาศ ปีที่ ๘๓ ฉบับที่ ๑๒ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖ (ตอนที่ ๒/๒) ตามแนบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

น.ท.หญิง .....

อจ.กกศ.รร.นฝ.ยศ.ทอ.

เรียน ผอ.รร.นฝ.ยศ.ทอ.

เพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

น.อ.หญิง .....

หก.กกศ.รร.นฝ.ยศ.ทอ.

๓๐ ม.ค.๖๗

ทราบแล้ว

น.อ. ศีรพงศ์ ศ.

ผอ.รร.นฝ.ยศ.ทอ.

๓๐ ม.ค.๖๗

น.ท.สุเชาว์ อุดชาชน และ น.ท.หญิง ดาราภรณ์ โคสิริวิวัฒน์

เทคโนโลยีและสงครามมีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกันมายาวนาน การพัฒนาด้านเทคโนโลยีมักนำไปสู่การขับเคลื่อนนวัตกรรมและยุทธวิธีทางทหาร ในขณะที่ความต้องการได้เปรียบเหนือฝ่ายตรงข้ามในสงครามก็กระตุ้นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเช่นกัน เช่น ตัวอย่างของการประดิษฐ์ดินปืนของประเทศจีนในศตวรรษที่ ๙ นำไปสู่การพัฒนาอาวุธปืน, การปฏิวัติการทำสงครามในสงครามโลกครั้งที่ ๒ กระตุ้นการพัฒนาด้านการบิน การสื่อสาร เรดาร์ การเข้ารหัส และอาวุธนิวเคลียร์, ยุคสงครามเย็นนำไปสู่การแข่งขันทางอวกาศ (Space Race) เป็นต้น

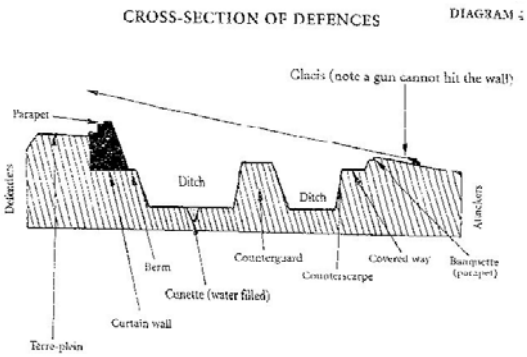

ภาพที่ ๑ การประดิษฐ์ดินปืนของประเทศจีนในศตวรรษที่ ๙
นำไปสู่การพัฒนาอาวุธปืนและการปฏิวัติการทำสงคราม

ภาพที่ ๒ อาวุธที่ใช้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒

ปัจจุบันเทคโนโลยียังคงมีบทบาทสำคัญในการทำสงคราม ความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ การโจมตีทางไซเบอร์ การใช้โดรนและระบบไร้คนขับอื่น ๆ ได้เปลี่ยนวิธีการสู้รบในสงคราม ทำให้กองทัพมีความสามารถในการโจมตีอย่างแม่นยำโดยไม่ทำให้พลเรือนตกอยู่ในความเสี่ยง การพัฒนาเทคโนโลยีระบบการป้องกันต่าง ๆ ก็ตามมา เช่น ระบบป้องกันขีปนาวุธ และระบบป้องกันภัยทางอากาศในอนาคต ซึ่ง Directed-Energy Weapons (DEWs) เทคโนโลยีแห่งความหวัง ก็กำลังจะเข้ามาปฏิวัติการทำสงครามอีกครั้ง

๑. ความเป็นมา

ต้องแนะนำก่อนว่า อาวุธในโลกนี้มีอยู่ ๒ แบบ คือ Kinetic Energy Weapon และ Direct Energy Weapon

Kinetic Energy Weapon คือ อาวุธโจมตีพลังงานจลน์ หรืออาวุธแบบดั้งเดิม เป็นอาวุธที่ใช้กันอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและทุกคนรู้จักเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเรียก Traditional / Conventional หรือตั้งชื่อให้ใหม่เป็น Rocket ตั้งแต่ปืนกลจนถึงมิสไซน์ จรวดและขีปนาวุธ ก็เป็นอาวุธประเภทเดียวกัน คืออาวุธที่ใช้พลังทำลายจากการเคลื่อนที่ของวัตถุ เช่น การระเบิดหัวกระสุนให้วิ่งไปปะทะเป้าหมาย โดยอาวุธเหล่านี้สามารถทำงานร่วมกับหัวรบเคมี นิวเคลียร์ หรือชีวภาพ (Jasani, 1987) ที่ใช้งานกันแพร่หลายในปัจจุบัน

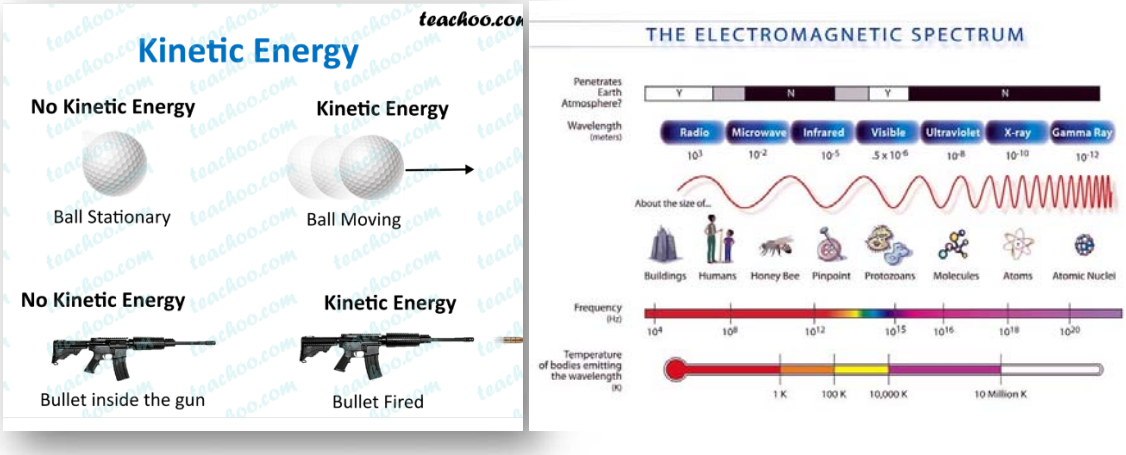

ภาพที่ ๓ Kinetic Energy Weapon และ Direct Energy Weapon

Directed-Energy Weapons หรือ อาวุธโจมตีพลังงานตรง (ผู้เขียน : ๒๕๖๖) เอกสารสำนักงานวิจัยแห่งรัฐสภาสหรัฐฯ CSR (Congressional Research Service, 2022) ให้ความหมายไว้ว่า “คืออาวุธที่ทำให้ไร้ความสามารถ สร้างความเสียหาย หยุดการทำงาน หรือทำลายอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และ/หรือบุคลากรของศัตรู” ซึ่งเป็นอาวุธที่ใช้พลังงานแม่เหล็กไฟฟ้าเข้มข้นแทนอาวุธโจมตีพลังงานจลน์ (Kinetic Energy Weapon) ประกอบด้วยเลเซอร์พลังงานสูง High-Energy Lasers (HELs) และอาวุธไมโครเวฟกำลังสูง High-Powered Microwave (HPM)” ซึ่งอาวุธ Directed-Energy อื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้เลเซอร์และคลื่นไมโครเวฟอยู่นอกขอบเขตของการพัฒนาด้วยข้อจำกัดเรื่องของความคุ้มค่าและการใช้งานได้จริงทางทหาร

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบ Kinetic Energy Weapon และ Direct Energy Weapon

Conventional Weapons	Directed-Energy Weapons
Readily available with reloading	May have to wait to recharge between uses
Inoperable when ammunition depletes	Can always operate when power is available
Heavy ammunition – limits aircraft maneuverability (reduces loiter time)	Lightweight – allows for aircraft maneuverability (increases loiter time)
Reliable and reputable	New and untested
Expensive ammunition	Expensive R&D, but no ammunition cost
About 1 mps for bullets and 2 mps for missile[16]	About 186,000 mps (speed of light)
Generally less discriminate (less precision)	Generally more discriminate (precise accuracy)

หากเปรียบเทียบ Kinetic energy weapon และ Direct energy weapon อาวุธแบบดั้งเดิมต้องโหลดกระสุน ซึ่งความเร็วสูงสุดที่มนุษยชาติสร้างได้คือ Hypersonic (มากกว่าเสียงประมาณ ๕ เท่า) และต้องใช้เวลาในการวิ่งหาเป้าหมาย แต่ Direct energy weapon เคลื่อนที่ด้วยระดับความเร็วแสง (ประมาณ ๙ แสนเท่า) ด้วยค่าใช้จ่ายในการพัฒนาที่แพงแสนแพง แลกกับค่าใช้จ่ายต่อการยิงที่ถูกมาก เปรียบเทียบราคาระเบิดที่ใช้จริงในสมรภูมิต่าง ๆ อยู่ในหลักล้านเหรียญ ค่าใช้จ่ายของ DEWs ต่อการยิง ๑ ครั้ง อยู่ที่ไม่เกิน ๑ เหรียญดอลลาร์สหรัฐเท่านั้น[๑]

การเดินทางของ DEWs ยาวนานนับย้อนไปได้ถึงตำนานเหตุการณ์อาร์คิมิดีส (Mirrors of Archimedes) เล่ากันว่าอาร์คิมิดีสได้สร้างกระจกขนาดใหญ่ที่สามารถปรับความยาวโฟกัสได้ เพื่อสะท้อนแสงแดดไปยังเรือของกองเรือโรมันขณะบุกโจมตีเมืองซีราคิวส์[๒] เพื่อทำให้เรือลุกไหม้ นักประวัติศาสตร์เชื่อว่าอาร์คิมิดีส รู้จักเลนส์ที่สร้างจากกระจก เขาจึงตรึงลำแสงไว้ที่จุดเดียวได้นานพอที่จะจุดไฟได้ เรื่องราวของรังสีอายุ ๒,๒๐๐ ปีนี้ ได้รับการเล่าขานผ่านจักวรรดิโรมันตะวันออกในอีกหลายร้อยปีต่อมา

ภาพที่ ๔ Mirrors of Archimedes

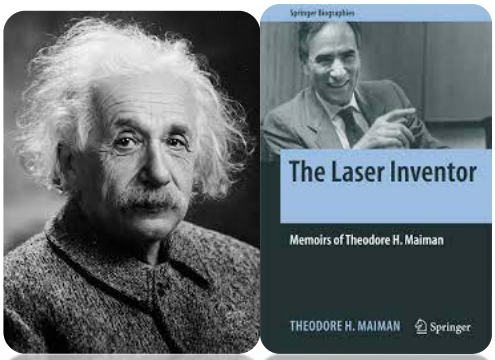

ภาพที่ ๕ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ และ ธีร์โอดอ ไมน์แมน

ปี ค.ศ.๑๙๑๗ (พ.ศ.๒๔๖๐) อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) นักฟิสิกส์ชาวเยอรมันตีพิมพ์บทความที่อธิบายหลักการทางทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังการปล่อยแสงกระตุ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเลเซอร์ จนมาถึงปี ค.ศ.๑๙๖๐ (พ.ศ.๒๕๐๓) ธีร์โอดอ ไมน์แมน (Theodore H. Maiman) สาธิตการสร้างเลเซอร์ที่ใช้งานได้สำเร็จ และได้สร้างประโยชน์แก่มนุษยชาติเป็นอย่างมากทั้งวงการวิทยาศาสตร์ ทางการแพทย์ และเทคโนโลยี

---

[๑] (ผู้เขียน : ๒๕๖๖) ประมาณการจาก DEWs ๑ นัด ใช้ปริมาณไฟฟ้า ๔ เมกะวัตต์ (Megawatt : MW) ด้วยเวลา ๔ วินาที เปรียบเทียบกับอัตราค่าไฟฟ้าครัวเรือน ๑ Unit = ๑๐๐๐ W / ๑ ชั่วโมง = ๕ บาท

[๒] (travelshelper) ซีราคิวส์ (Syracuse) เป็นเมืองมหาอำนาจแห่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในสมัยโบราณ ที่มีอายุกว่า ๒,๗๐๐ ปี และเป็นบ้านของนักคณิตศาสตร์และวิศวกรผู้ยิ่งใหญ่อย่างอาร์คิมิดีส ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของซิซิลี UNESCO ได้กำหนดให้เมืองซีราคิวส์ เป็นมรดกโลกตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๐๕

ภาพที่ ๖ เปรียบเทียบเครื่องกำเนิด LASER เครื่องแรกของโลกของไมน์แมน กับ Pen Laser Pointer ในปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๖๖)

จากอาร์คิมิดีสถึงไอน์สไตน์ และไอน์สไตน์ถึงไมน์แมน หากไมน์แมนมีชีวิตอยู่จนได้เห็น Laser Pointer พัฒนามาจนขนาดเท่าฝ่ามือ ไมน์แมนคงจะต้องปลื้มใจมาก ขณะเดียวกันเราก็นึกไม่ถึงว่า Laser Pointer ในมือ หากเพิ่มกำลังไฟสักแสนเท่า[๓] จะกลายร่างเป็นอาวุธได้[๔]

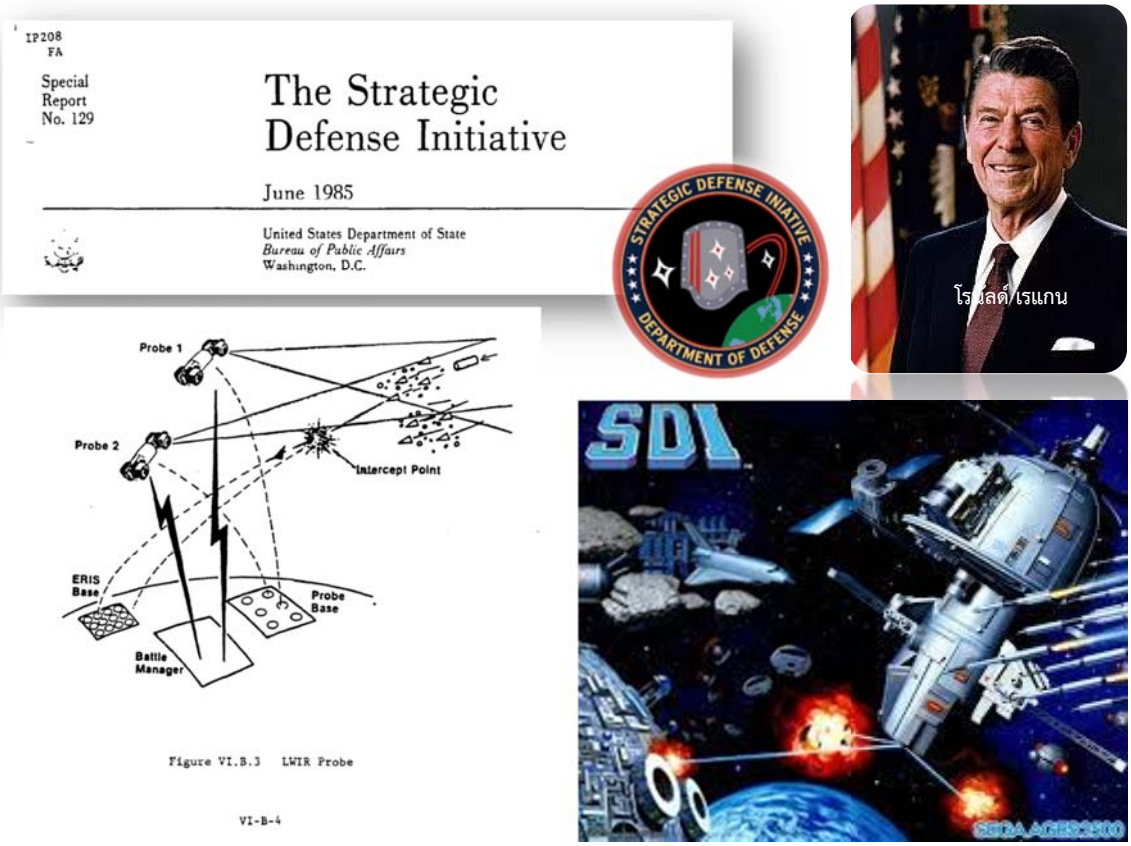

ภาพที่ ๗ โครงการ Strategic Defense Initiative (SDI) ของประธานาธิบดี Ronald Reagan

---

[๓] Laser Pointer ใช้กำลังไฟประมาณ 1W ในขณะที่อาวุธแสงเลเซอร์ใช้กำลังไฟ 100Kw(แสนวัต) ขึ้นไป

[๔] ข้อบ่งใช้ทั่วไป จึงไม่ควรใช้อุปกรณ์ยิงแสงเลเซอร์โดยตรงที่ตาตนเอง เพราะแสงเหล่านี้มีอันตรายต่อดวงตา ควรเก็บอุปกรณ์เหล่านี้ให้พ้นมือเด็ก หรือหลีกเลี่ยงสถานที่ที่มีแสงเลเซอร์และการใช้อุปกรณ์เลเซอร์

หลังจากปี ค.ศ.๑๙๖๐ (พ.ศ.๒๕๐๓) เป็นต้นมา สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตเริ่มทำการวิจัยและพัฒนาอาวุธเลเซอร์เพื่อการทหาร จนกระทั่งในปี ค.ศ.๑๙๘๓ (พ.ศ.๒๕๒๖) สหรัฐอเมริกาได้พัฒนาการริเริ่มป้องกันทางยุทธศาสตร์ Strategic Defense Initiative (SDI) หรือเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า “Project Star Wars” เป็นโครงการที่ริเริ่มโดยประธานาธิบดี Ronald Reagan โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบป้องกันขีปนาวุธข้ามทวีป (intercontinental ballistic missile : ICBM) ที่สามารถปกป้องการโจมตีด้วยนิวเคลียร์ที่อาจเกิดขึ้นจากสหภาพโซเวียต แนวคิดคือการใช้เลเซอร์พลังงานสูงติดตั้งบนดาวเทียมหรือแท่นโคจรอื่น ๆ เพื่อทำลายขีปนาวุธที่เข้ามา ก่อนจะไปถึงเป้าหมายบนพื้นดิน โครงการ SDI ยังรวมถึงการพัฒนาระบบสกัดกั้นขีปนาวุธภาคพื้นดินและเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบป้องกันขีปนาวุธ ซึ่งรัฐบาลสหรัฐสูญเสียงบประมาณไปเป็นจำนวนมาก และแม้ว่าโครงการจะไม่บรรลุเป้าหมาย แต่ “Project Star war” ก็มิได้สูญเปล่า เพราะโครงการ Star war ได้กลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ถูกนำมาใช้ในระบบป้องกันขีปนาวุธในยุคต่อมา รวมถึงเทคโนโลยี DEWs ด้วย

ภาพที่ ๘ การพัฒนาอาวุธ DEWs เพื่อติดตั้งบนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ของกองทัพสหรัฐ

ปี ค.ศ.๑๙๙๐ (พ.ศ.๒๕๓๓) การพัฒนาอาวุธไมโครเวฟกำลังสูง (HPM) เริ่มต้นขึ้นโดยมุ่งเน้นที่การใช้ปิด/หยุดการทำงานหรือทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ปี ค.ศ.๒๐๐๐ (พ.ศ.๒๕๔๓) กองทัพสหรัฐเริ่มทดสอบภาคสนาม HELs ในการต่อต้านอากาศยานและต่อต้านขีปนาวุธ

ปี ค.ศ.๒๐๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๓) กองทัพเรือสหรัฐทดสอบ HELs ติดตั้งบนเรือเพื่อต่อต้านเรือขนาดเล็กและอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

ปัจจุบัน สหรัฐฯ ยังคงลงทุนในเทคโนโลยีป้องกันขีปนาวุธ รวมถึง DEWs ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศโดยรวม

๒. ประเภทของ Directed-Energy Weapons

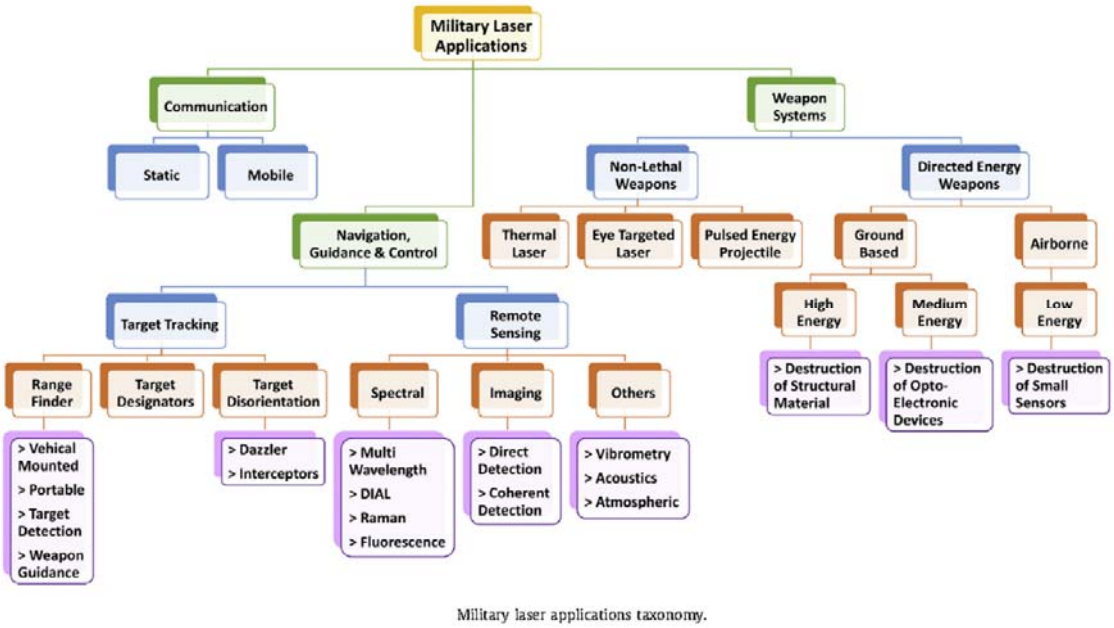

Military laser applications taxonomy.

ภาพที่ ๙ ภาพรวมของการพัฒนา DEWs ทางการทหาร

Directed-Energy Weapons[๕] หรือ อาวุธโจมตีพลังงานตรง แบ่งออกได้เป็น

๒.๑ เลเซอร์ (Laser Weapons)

๒.๒ ไมโครเวฟ (Microwave Weapons)

๒.๓ ลำแสงอนุภาค (Particle Beam Weapons)

๒.๔ พลาสมา (Plasma Weapons)

๒.๕ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแรงสูง (Electromagnetic Pulse (EMP) Weapons)

จากภาพที่ ๙ ภาพรวมของการพัฒนา DEWs ทางการทหาร แบ่งเป็น การพัฒนาเพื่อการสื่อสาร (Communication) และการพัฒนาเพื่อเป็นอาวุธ (Weapon System) แม้ DEWs จะมีหลายประเภท แต่ที่ได้รับการพัฒนาหรืออยู่ระหว่างการพัฒนาเพื่อใช้งานจริงมีเพียง ๒ ประเภทแรก คือ Laser และ Microwave

ภาพที่ ๑๐ แสดงสเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งเลเซอร์จะใช้ย่านความถี่ในระดับที่สายตามนุษย์มองเห็น เทคโนโลยีเลเซอร์ที่สหรัฐอเมริกา รัสเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีนได้พัฒนาเพื่อใช้งานทางทหารอยู่คือ High-Energy Lasers (HELs) และ High-Powered Microwave (HPM) ที่น่าสนใจคือเทคโนโลยีเลเซอร์กำลังสูงนี้ แม้จะยังพูดไม่ได้ว่าสำเร็จในวงการทหาร แต่กลับประสบความสำเร็จอย่างสูงในวงการแพทย์ สำหรับสเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้าย่านที่สายตามนุษย์ไม่สามารถมองเห็นคืออินฟาเรด คลื่นไมโครเวฟจะอยู่ในย่านนี้ ที่เราคุ้นชินคือการทำงานของเครื่องไมโครเวฟที่ปล่อยพลังงานทะลุถ้วยไปทำให้โมเลกุลของน้ำร้อนและใช้ประโยชน์ในการอุ่นอาหาร

---

[๕] อาวุธเสียงโซนิคและเสียงอัลตราโซนิค Sonic and ultrasonic weapons ไม่ถือเป็น Directed-Energy Weapons ตามนิยามของ Congressional Research Service เนื่องจากเสียงไม่ใช่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เป็นคลื่นที่อาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่

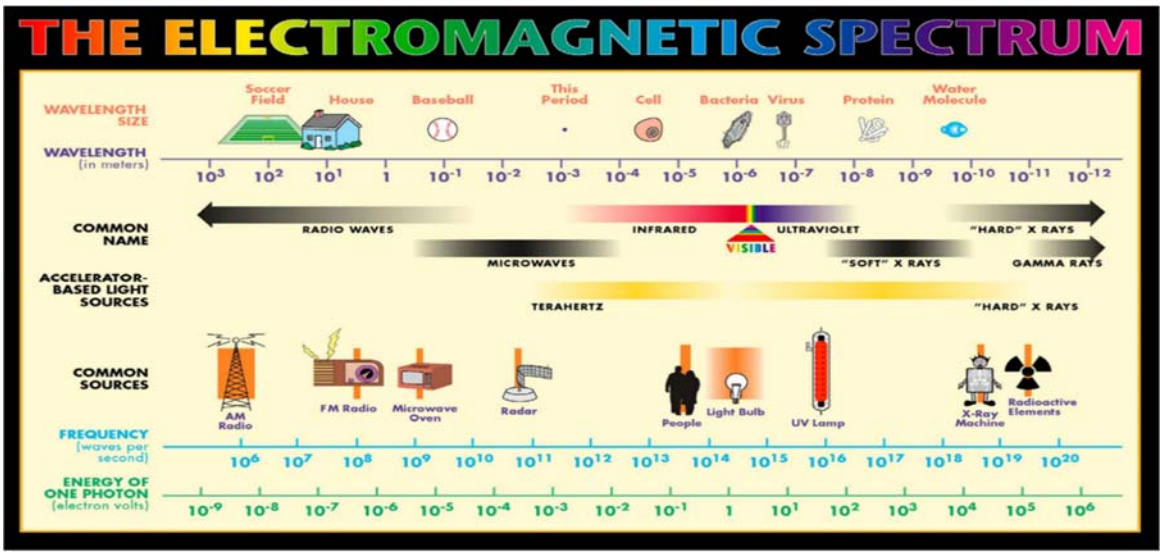

ภาพที่ ๑๐ สเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้า

Directed-Energy Weapons อีก ๓ ประเภทนอกเหนือจากนั้น คือ อาวุธลำแสงอนุภาค (Particle beam weapons), และอาวุธคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic pulse (EMP) weapons) แม้จะมีความพยายามในการทำวิจัย พัฒนาต้นแบบเพื่อใช้ทางทหาร แต่ไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายด้วยเหตุผลหลายประการ อาวุธ EMP ได้รับการพัฒนาและทดสอบแล้ว ในการใช้งานอาจมีข้อเสียและเกี่ยวข้องกับข้อพิจารณาด้านจริยธรรมทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ในวงกว้างได้

๓. ขีดความสามารถและข้อจำกัด

DEWs เป็นเทคโนโลยีทางทหารประเภทหนึ่งที่ใช้รังสีแม่เหล็กไฟฟ้าเพื่อสร้างความเสียหายหรือทำลายเป้าหมาย มีขีดความสามารถ ข้อจำกัดที่หลากหลาย

๓.๑ **ขีดความสามารถ** ที่เหนือกว่าอาวุธแบบดั้งเดิม ได้แก่

Power and Range DEWs มีความสามารถในการผลิตพลังงานได้มหาศาล มุ่งไปที่เป้าหมายเฉพาะได้ พลังงานและระยะของ DEWs จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของอาวุธ ระยะของ DEWs มากกว่าของอาวุธทั่วไป บางชนิดผลิตพลังงานได้ระดับเมกะวัตต์ ด้วยกำลังขับนี้ทำให้มีระยะทำการที่ไกลกว่าอาวุธแบบทั่วไปได้ถึงหลักร้อยกิโลเมตร ซึ่งทำให้ได้เปรียบในบางสถานการณ์

Precision and Accuracy การใช้ระบบนำทางด้วยเลเซอร์และเทคโนโลยีการกำหนดเป้าหมายอื่น ๆ ช่วยเพิ่มความแม่นยำของ DEWs ทำให้สามารถโจมตีเป้าหมายในพื้นที่เฉพาะ ลดความเสียหายที่ไม่ต้องการในการปฏิบัติการทางทหาร เป็นลักษณะเดียวกับการประโยชน์ทางการแพทย์เพื่อการผ่าตัดที่ต้องการความแม่นยำสูง

Scalability and Adaptability ความสามารถในการปรับขนาดให้เหมาะสมกับภารกิจ DEWs ทำได้ตั้งแต่การปิดการใช้งานยานพาหนะของศัตรูไปจนถึงการทำลายขีปนาวุธของข้าศึกที่เข้ามาโจมตี

Speed and Reaction Time เป็นอาวุธความเร็วแสง สามารถโจมตีเป้าหมายแทบจะในทันที ทำให้ได้เปรียบกว่าอาวุธทั่วไปซึ่งมีความล่าช้าระหว่างการยิงและการปะทะ นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ DEWs ยิงกระสุนที่พุ่งเข้ามาในเวลาไม่กี่วินาที ทำให้ได้เปรียบในสถานการณ์การป้องกันภัยทางอากาศ

Non-Lethality ตัวอย่างเช่น อาวุธไมโครเวฟ ซึ่งมีประโยชน์ในบางสถานการณ์ที่ไม่จำเป็นต้องก่ออันตรายถึงชีวิต ใช้สำหรับการควบคุมฝูงชน ทำให้เกิดความรู้สึกไม่สบายหรือเจ็บปวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างถาวรต่อเป้าหมาย รวมถึงการทำลายหรือหยุดการทำงานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

Cost แม้ว่าต้นทุนการพัฒนาเทคโนโลยีของจะมีมูลค่าสูง แต่ต้นทุนต่อการใช้งานจะต่ำกว่าต้นทุนของอาวุธทั่วไป DEWs สามารถใช้พลังงานจากไฟฟ้ามีราคาไม่แพงเมื่อเทียบกับกระสุนราคาแพงหรือวัสดุสิ้นเปลืองอื่น ๆ

๓.๒ **ข้อจำกัด** ได้แก่

Power requirements ต้องการแหล่งพลังงานจำนวนมาก ทำให้ต้องบรรทุกแหล่งพลังงานก่อให้เกิดข้อจำกัดในการเคลื่อนย้าย

Atmospheric conditions DEWs บางชนิดได้รับผลกระทบจากสภาพบรรยากาศ เช่น ความชื้นและหมอก ทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

Countermeasures ฝ่ายตรงข้ามสามารถพัฒนามาตรการตั้งรับ เช่น การเคลือบสะท้อนแสงหรืออุปกรณ์รบกวน ซึ่งลดประสิทธิภาพของอาวุธหรือทำให้ไร้ประโยชน์ได้

Cost ค่าใช้จ่ายในการพัฒนา การฝึกอบรมบุคลากร และบำรุงรักษาแพง และยังต้องการการลงทุนด้านเวลาและทรัพยากรจำนวนมาก เป็นความท้าทายสำหรับประเทศที่มีทรัพยากรจำกัด

๔. ตัวอย่างการใช้งานในการปฏิบัติการจริง

แม้ DEWs จะถูกพัฒนามาเป็นเวลาหลายปี แต่การใช้ปฏิบัติงานจริงกลับอยู่ในวงจำกัด มีกองทัพสหรัฐฯ เป็นหลักในการวิจัยและพัฒนา ปัจจุบันมีอาวุธต้นแบบถูกคัดเลือกให้พัฒนาประสิทธิภาพต่อเพื่อใช้งานจริงจากแหล่งข้อมูลสาธารณะ ตัวอย่างเช่น

ภาพที่ ๑๑ THOR Demonstrator และ Phaser Demonstrator

DEWs ประเภท HPM ได้แก่ Tactical High Power Operational Responder (THOR), Phaser High Powered Microwave หรือ Phaser และประเภท HEL ได้แก่ The High-Energy Laser Weapon System (HELWS) ติดตั้งกับรถลาดตระเวน Polaris MRZR (ATV) ทั้ง Phaser และ HELWS ถูกพัฒนาโดยบริษัท Raytheon กลุ่มนี้กำลังขนาดน้อยกว่า 100 Kw class เน้นใช้ short-range air base defense กับ C-UAS

The Self-Protect High-Energy Laser Demonstrator (SHiELD) เกิดจากการพัฒนาร่วมกันของ AFRL, บริษัท Boeing, Lockheed Martin และ Northrop Grumman เพื่อติดตั้งเป็น External Pod กับเครื่องบินของกองทัพอากาศตั้งแต่เครื่องบินขับไล่ F-15 Gen 4 จนถึง GEN 6 ที่กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา มุ่งหมายใช้ต่อต้านขีปนาวุธ Air to Air และ Ground to Air

ภาพที่ ๑๒ SHiELD Prototype Rendering

ภาพที่ ๑๓ Navy Installing More Directed Energy Weapons on DDGs

นอกจากนี้ ยังมีระบบ DEWs ที่ถูกกองทัพเรือสหรัฐฯ เลือกใช้ติดตั้งบนเรือได้แก่ The Laser Weapon System (LaWS) ที่ใช้เลเซอร์พลังงานสูงเพื่อทำลายหรือปิดการใช้งานเป้าหมาย ถูกนำไปใช้งานครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.๒๐๑๔ (พ.ศ.๒๕๕๗) บนเรือ USS Ponce ซึ่งเป็นเรือขนส่งสะเทินน้ำสะเทินบก

The Phalanx CIWS: The Phalanx Close-In Weapon System (CIWS) เป็น DEWs ที่พัฒนาโดยกองทัพเรือสหรัฐฯ เพื่อใช้งานการสกัดกั้นภัยคุกคาม โดยใช้ปืน Gatling นำทางด้วยเรดาร์เพื่อยิงขีปนาวุธและเครื่องบินที่เข้ามา ระบบนี้ถูกใช้บนเรือของกองทัพเรือสหรัฐฯ หลายลำ และได้รับการยกย่องว่าช่วยชีวิตคนนับไม่ถ้วน

กองทัพบกสหรัฐฯ มีการใช้งาน DEWs ที่สำคัญคือ Directed Energy Maneuver-Short Range Air Defense (DE M-SHORAD) กำลัง 50 KW ติดตั้งกับยานเกราะล้อยาง (Stryker Combat) สำหรับ C-UAS และ C-RAM, ระบบ Indirect Fire Protection Capability-High Energy Laser (IFPC-HEL) หรือรู้จักในชื่อ Valkyrie กับขนาดมากกว่า 250 KW class ใช้สำหรับ C-LACM (Counter Land Attack Cruise Missile) และ HEL MD: The High Energy Laser Mobile Demonstrator (HEL MD) เป็น DEW ที่ใช้เลเซอร์พลังงานสูงเพื่อทำลายภัยคุกคาม เช่น จรวดและปืนครก ได้รับการทดสอบในปฏิบัติการต่าง ๆ รวมถึงการสาธิตที่ประสบความสำเร็จในปี ค.ศ.๒๐๑๕ (พ.ศ.๒๕๕๘) ซึ่งยิงได้หลายเป้าหมาย

ภาพที่ ๑๔ IRON BEAM : Israel's Rafael Demonstrator

ประเทศอิสรเอลพัฒนา The Iron Beam เป็น DEWs ที่ใช้เลเซอร์พลังงานสูงสำหรับ C-RAM ทดสอบในปฏิบัติการต่าง ๆ ใช้งานร่วมกับ Iron Dome and David's Sling เพื่อให้มีการป้องกันหลายชั้นจากภัยคุกคามจากขีปนาวุธและจรวด ปัจจุบันถูกนำไปใช้ตามแนวชายแดนและฉนวนกาซา

๕. ประโยชน์และภัยคุกคามต่อกองทัพอากาศ

นวัตกรรมและเทคโนโลยี Directed Energy Weapons (DEWs) มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อกองทัพอากาศ ช่วยเพิ่มประสิทธิผลของการปฏิบัติการทางอากาศ มีความสามารถที่หลากหลาย สร้างความได้เปรียบในการครองอากาศ ทั้งในด้านความแม่นยำที่เพิ่มขึ้น การโจมตีและประเมินผลการทำลายเป้าหมายแบบ Realtime การตอบสนองที่รวดเร็วในการต่อต้านการคุกคามของฝ่ายตรงข้ามหลายเป้าหมายพร้อมกัน และทำลายเป้าหมายที่เฉพาะช่วยลดความสูญเสียที่ไม่ต้องการ ลดเสี่ยงของการบาดเจ็บล้มตายของพลเรือน

หากฝ่ายตรงข้ามมีเทคโนโลยีครอบครองก่อน ขณะที่กองทัพอากาศไม่มีเทคโนโลยีและความสามารถในการป้องกัน DEWs ก็อาจกลายเป็นภัยคุกคามที่มีนัยสำคัญ เนื่องจากเครื่องบินและระบบป้องกันภัยทางอากาศที่มีอยู่ปัจจุบันไม่ได้ออกแบบมาเพื่อป้องกัน DEWs จึงจำเป็นต้องมีเทคโนโลยีและยุทธวิธีใหม่ที่สามารถตอบโต้คุณสมบัติเฉพาะของ DEWs ที่สำคัญอย่างความเร็ว ระยะโจมตีไกล และความสามารถในการผ่านระบบป้องกันทางอากาศแบบเดิม การตรวจจับหรือสกัดกั้นการโจมตีที่เข้ามาจึงทำได้ยาก นอกจากนี้ DEWs สามารถใช้เพื่อรบกวนหรือปิดระบบที่สำคัญของเครื่องบิน ทำให้นักบินควบคุมเครื่องบินหรือหลบเลี่ยงการโจมตีที่เข้ามาได้ยากขึ้น เป็นสิ่งสำคัญสำหรับกองทัพอากาศที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงประโยชน์ ความสำคัญของการมีและครอบครองเทคโนโลยีทันสมัยที่ส่งผลต่อการได้มาซึ่งความได้เปรียบทางอากาศ และความเสี่ยงหรือภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นหากตามเทคโนโลยี หรือเข้าถึงเทคโนโลยีไม่ทันฝ่ายตรงข้าม

๖. DEWs กับอนาคตของกองทัพอากาศ

การที่กองทัพอากาศมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีของ DEWs หมายถึงการมีเทคโนโลยีที่นำหน้าฝ่ายตรงข้าม ซึ่งมีความสำคัญต่อการรักษาความได้เปรียบที่เหนือกว่าในการครองอากาศ ในขณะเดียวกันการพัฒนาและการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี DEWs มาใช้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในอนาคตของกองทัพอากาศได้ ด้วยเหตุผลสามประการคือ

ประการแรก เทคโนโลยี DEWs ให้ความได้เปรียบกว่าอาวุธดั้งเดิมหลายประการตามที่ได้กล่าวไป ทั้งด้านความเร็วแสง ไม่ต้องบรรจุกระสุน การจัดการได้หลายเป้าหมายพร้อมกันด้วยระบบเดียว เช่น การป้องกันฝูงโดรนขนาดเล็ก C-UAS, C-RAM และ Air base Defense ทำให้มีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่ามากขึ้นในการลงทุน

ประการที่สอง นอกจากความสามารถในการป้องกันแล้ว เทคโนโลยี DEWs ยังมีความสามารถในการโจมตีทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ช่วยเพิ่มความแม่นยำ ลดความเสี่ยงต่อความสูญเสียของพลเรือนที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในภัยคุกคาม และลักษณะสงครามสมัยใหม่ที่มักมีเป้าหมายที่มีคุณค่าสูงในเขตเมืองและชุมชน

ประการสุดท้าย การพัฒนาและการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี DEWs มาใช้ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของกองทัพอากาศเพื่อให้มีเทคโนโลยีที่มีศักยภาพนำหน้าฝ่ายตรงข้าม ในสภาพแวดล้อมการรักษาความปลอดภัยทั่วโลกที่ซับซ้อนมากขึ้นและมีการแข่งขันสูง จำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพอากาศจะต้องรักษาความได้เปรียบทางเทคโนโลยี ดังนั้นเทคโนโลยี DEWs สามารถมีบทบาทสำคัญในการบรรลุวัตถุประสงค์นี้ ดังนั้นกองทัพอากาศควรพิจารณานวัตกรรมและเทคโนโลยีของ DEWs เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการปรับปรุงขีดความสามารถของกองทัพอากาศให้ทันสมัยและแข็งแกร่งขึ้น การนำเทคโนโลยี DEWs มาใช้เป็นขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อรักษาความได้เปรียบในการครองอากาศและอยู่นำหน้าฝ่ายตรงข้าม ซึ่งข้อได้เปรียบของเทคโนโลยี DEWs ในแง่ของประสิทธิภาพ ความแม่นยำ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี จะทำให้ DEWs เป็นองค์ประกอบสำคัญของกองกำลังทางทหารสมัยใหม่

๗. ประเด็นความคิดสำคัญ (Takeaway)

ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี DEWs มีดังนี้

๑. เทคโนโลยี DEWs มีศักยภาพในการปฏิวัติการทำสงครามสมัยใหม่ ให้การป้องกันที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงจากภัยคุกคามต่าง ๆ รวมถึงภัยคุกคามในอนาคตทเช่น อาวุธขีปนาวุธ (Missile) อาวุธความเร็วเหนือเสียง (Hypersonic weapon) และฝูงบินโดรนโจมตี (Swam Drones) เป็นต้น

๒. การพัฒนาและการใช้งาน DEWs จะเพิ่มขีดความสามารถของกองทัพอากาศอย่างมีนัยสำคัญ และสร้างข้อได้เปรียบเชิงกลยุทธ์เหนือฝ่ายตรงข้ามที่มีศักยภาพ

๓. เทคโนโลยี DEWs สามารถใช้ปฏิบัติการได้ในหลายมิติ รวมถึงทางอากาศ ทางบก และทางทะเลและอวกาศ ทำให้มีความหลากหลายสูง และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสนามรบที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต

๔. เทคโนโลยี DEWs เป็นอีกทางเลือกที่คุ้มค่าและมีวิสัยทัศน์เมื่อเทียบกับอาวุธแบบดั้งเดิมอย่างขีปนาวุธและระเบิด แต่จำเป็นต้องมีการลงทุนจำนวนมากในการวิจัยพัฒนา จึงควรแสวงหาความร่วมมือกับประเทศพันธมิตรที่มีการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีนี้ รวมถึงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรกองทัพอากาศอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด

๘. ภาพรวมตลาดอาวุธโจมตีพลังงานตรง (Directed-Energy Weapons Market Overview)

ข้อมูลจาก Directed Energy Weapons Market | Published Date: Oct 2020 | Report ID: ER_00245 | https://www.emergenresearch.com/industry-report/directed-energy-weapons-market

Emergen Research ได้ให้ข้อมูลว่าตลาดอาวุธโจมตีพลังงานตรงมีมูลค่าถึง ๑๓.๘๖ พันล้านเหรียญสหรัฐในปี ค.ศ.๒๐๑๙ (พ.ศ.๒๕๖๒) และมีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในอัตราร้อยละ ๒๖.๘ โดยร้อยละ ๓๐.๕ ของการเติบโตอยู่ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

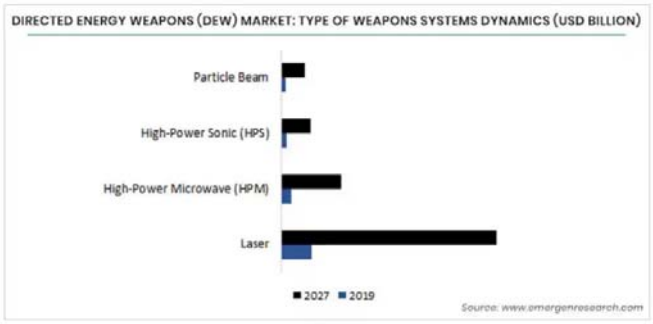

ประเภทของ DEWs ที่มีการใช้งานกันแพร่หลายมากที่สุดคือ เลเซอร์ (Laser Weapons) รองลงมาคือคลื่นไมโครเวฟพลังงานสูง (High-Power Microwave), คลื่นเสียงพลังงานสูง (High-Power Sonic) และลำแสงอนุภาค (Particle Beam Weapons) ตามลำดับ (ในทางเทคนิคอาวุธเสียงโซนิคและเสียงอัลตราโซนิค Sonic and ultrasonic weapons ไม่ถือเป็น Directed-Energy Weapons คำอธิบายตามเชิงอรรถที่ ๔)

PARAMETERS	DETAILS
The market size value in 2019	USD 13.86 billion
CAGR (2020 - 2027)	26.8%
The revenue forecast in 2027	USD 93.20 billion
Base year for estimation	2019
Historical data	2016-2018
Forecast period	2020-2027
Quantitative units	Volume: Thousand Units, Revenue in USD Billion, and CAGR from 2020 to 2027
Report coverage	Revenue forecast, company ranking, competitive landscape, growth factors, and trends
Segments covered	Type of Weapons Systems, End users, Materials used, Region
Regional scope	North America; Europe; Asia Pacific; Central & South America; MEA
Country scope	U.S.; Canada; Mexico; U.K.; Germany; France; Italy; Spain; China; India; Japan; South Korea; Brazil; Saudi Arabia; South Africa; Turkey
Key companies profiled	The Raytheon Company, The Boeing Company, BAE Systems, Northrop Grumman Corporation, Lockheed Martin, L-3 Communications Ltd, Moog Inc, Thales Group, Saab AB, Israel Aerospace Industries.
Customization scope	10 hrs of free customization and expert consultation

ส่งท้ายจากผู้เขียน

บทความ “Directed-Energy Weapons : form star war to the future weapons” มีแรงบันดาลใจจากความยากลำบากในการค้นคว้าข้อมูลประกอบการปฏิบัติ บฝ.๓/๔-๑ การวิเคราะห์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางทหาร หลักสูตรเสนาธิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๖๗ หัวข้อที่สัมมนา ๙ ได้รับมอบหมายคือ Direct Energy Weapon ซึ่งผู้เขียนเป็นประธานและเลขาในการสัมมนา บฝ. นี้ ด้วยเวลาและข้อมูลที่จำกัด ประกอบกับแหล่งข้อมูลที่เรียบเรียงเป็นภาษาไทยยังมีน้อยมาก ผู้เขียนค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อแปล สรุปความและนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึก จึงเกิดความ “เสียดาย” ในทุกสิ่งที่ขวนขวายมาเหล่านั้น ถือได้ว่าบทความนี้เป็นผลผลิตจากความเสียดาย จึงได้เรียบเรียงข้อมูลรวมถึงภาพประกอบขึ้นมาใหม่ให้สมบูรณ์ขึ้น หวังเพียงหากมีรุ่นน้องหรือผู้สนใจศึกษาและพบบทความนี้ ก็จะได้ไม่รู้สึกเหมือนที่ผู้เขียนเคยรู้สึก คือหาข้อมูลยากเหลือเกิน คุณค่าอันพึงมีจากบทความนี้ จึงขอมอบเป็นร่องรอยหลักฐาน ความร่วมมือร่วมใจกันมาในทุกกิจกรรม แด่สมาชิกสัมมนา ๙ ทุกท่าน ขอบคุณที่พวกเราได้เดินทางร่วมกันมาจนจบการศึกษา และได้ใช้ทุกสิ่งที่เรียนมาเพื่อประโยชน์ในการรับราชการต่อไป

หลายครั้งที่เทคโนโลยีเกิดขึ้น แล้วนำไปใช้ทางการทหาร
หรือการพัฒนาทางทหารก็ทำให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ และนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ
เพราะเทคโนโลยีและสงครามต่างขับเคลื่อนซึ่งกันและกัน

ISSN 0125 6173

เรียบเรียง : ๒๘ ก.ย.๒๕๖๖
บทความตีพิมพ์ : หนังสือข่าวทหารอากาศ ปีที่ ๘๓ ฉบับที่ ๑๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ (ตอนที่ ๑/๒)
https://magazine.rtaf.mi.th/rtaf-magazine-2566-11/ และ
หนังสือข่าวทหารอากาศ ปีที่ ๘๓ ฉบับที่ ๑๒ เดือนธันวาคม ๒๕๖๖ (ตอนที่ ๒/๒)
https://magazine.rtaf.mi.th/rtaf-magazine-2566-12/

สารบัญบทความ (List of Contents)

- ⇨ **“Directed-Energy Weapons : form star war to the future weapons”**
  - ๑. ความเป็นมา
  - ๒. ประเภทของ Directed-Energy Weapons
  - ๓. ขีดความสามารถและข้อจำกัด
  - ๔. ตัวอย่างการใช้งานในการปฏิบัติการจริง
  - ๕. ประโยชน์และภัยคุกคามต่อกองทัพอากาศ
  - ๖. DEWs กับอนาคตของกองทัพอากาศ
  - ๗. ประเด็นความคิดสำคัญ (Takeaway)
  - ๘. ภาพรวมตลาดอาวุธโจมตีพลังงานตรง (Directed-Energy Weapons Market Overview)

  ส่งท้ายจากผู้เขียน
- ⇨ สารบัญภาพ (LIST OF FIGURES)
- ⇨ สารบัญตาราง (LIST OF TABLES)
- ⇨ เอกสารอ้างอิง (Reference)

สารบัญภาพ (List of Figures)

	ภาพ	ที่มา
ภาพที่ ๑	การประดิษฐ์ดินปืนของประเทศจีนในศตวรรษที่ ๙	https://pantip.com/topic/31403357
ภาพที่ ๒	อาวุธที่ใช้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒	https://www.144smshop.com/product/4071/%E0%B9%82%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%A5%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%B8%E0%B8%98%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C%E0%B8%97%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B2-%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%87%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88-2-miniart-%E0%B8%82%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%94-1-35-mi35329-u-s-infantry-weapons
ภาพที่ ๓	Kinetic energy weapon และ Direct energy weapon	https://www.teachoo.com/10340/3062/Kinetic-Energy/category/Concepts/ https://theconversation.com/directed-energy-weapons-shoot-painful-but-non-lethal-beams-are-similar-weapons-behind-the-havana-syndrome-167318
ภาพที่ ๔	Mirrors of Archimedes	https://thelifeofarchimedes.weebly.com/archimedes-inventions-continued.html
ภาพที่ ๕	อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ และ ธีร์โอดอ ไมน์แมน	
ภาพที่ ๖	เปรียบเทียบเครื่องกำเนิด LASER เครื่องแรกของโลกของไมน์แมน กับ Pen Laser Pointer ในปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๖๖)	https://www.dsan.com/product/pen-style-laser-pointer/
ภาพที่ ๗	โครงการ Strategic Defense Initiative (SDI) ของประธานาธิบดี Ronald Reagan	https://www.pinterest.com/pin/570901690240804394/
ภาพที่ ๘	การพัฒนาอาวุธ DEWs เพื่อติดตั้งบนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ของกองทัพสหรัฐ	https://www.militaryaerospace.com/unmanned/article/16726633/project-moves-forward-to-use-uav -laser-weapons-to-destroy-enemy-ballistic-missiles-in-boost-phase
ภาพที่ ๙	ภาพรวมของการพัฒนา DEWs ทางการทหาร	https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2214914719312231
ภาพที่ ๑๐	สเปกตรัมแม่เหล็กไฟฟ้า	https://targetedindividualscanada.com/2011/03/30/direct-energy-weapons-2/

	ภาพ	ที่มา
ภาพที่ ๑๑	THOR Demonstrator และ Phaser Demonstrator	- U.S. Air Force, AFRL Directed Energy Directorate, press release, September 24, 2019
ภาพที่ ๑๒	SHiELD Prototype Rendering	Lockheed Martin, Tactical Airborne Laser Weapon System, September 14,2020.
ภาพที่ ๑๓	Navy Installing More Directed Energy Weapons on DDGs	https://news.usni.org/2021/04/07/navy-installing-more-directed-energy-weapons-on-ddgs-conducting-land-based-laser-testing-this-year
ภาพที่ ๑๔	IRON BEAM : Israel's Rafael Demonstrator	- https://www.indiatoday.in/science/story/what-is-iron-beam-the-star-wars-like-missile-defense-system-tested-by-israel-1938825-2022-04-18 - https://www.ainonline.com/aviation-news/defense/2014-02-12/rafael-lifts-lid-laser-defense

สารบัญตาราง (List of Tables)

	ตาราง	ที่มา
ตารางที่ ๑	เปรียบเทียบ Kinetic energy weapon และ Direct energyy weapon	https://thestrategybridge.org/the-bridge/2018/7/24/the-dawn-of-anti-personnel-directed-energy-weapons

เอกสารอ้างอิง (Reference)

Ahmed, S. A., Mohsin, M., & Ali, S. M. Z. (2020). *Survey and technological analysis of laser and its defense applications*. Optical Engineering, 59(7), 1-15. https://doi.org/10.1117/1.OE.59.7.071602

Air Force Technology. (n.d.). *The Evolution of Directed Energy Weapons*. Retrieved February 28,2023. https://www.airforce-technology.com/features/feature-the-evolution-of-directed-energy-weapons/

Emergen Research. (2020). *Directed Energy Weapons Market.* https://www.emergenresearch.com/industry-report/directed-energy-weapons-market

Kelley, M. S. (2022, November 14). *Directed Energy Weapons*. Defense Primer. Congressional Research Service. https://crsreports.congress.gov/search/IF1182.pdf

Maiman, T. H. (1960). *Stimulated optical radiation in ruby*. Nature, 187(4736), 493-494. https://doi.org/10.1038/187493a0

Mordor Intelligence. (2021). *Directed Energy Weapons (DEW) Market - Growth*, Trends, COVID-19 Impact, and Forecasts (2021 - 2026). https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/directed-energy-weapons-market

Rafael Advanced Defense Systems. (n.d.). *Iron Beam*. https://www.rafael.co.il/product/iron-beam/

Sayler, K. M. & Hoehn, J. R. (2022). *Defense Primer : Directed-Energy Weapons* (R46925). Congressional Research Service. https://crsreports.congress.gov/ product/pdf/R/R46925

Star War Template form: https://slidechef.net/